

Examenul de bacalaureat național 2015

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

**ACTUL I
SCENA VII**

FATA BLONDĂ (care între timp aștepta lângă ușa boxei, crezând că în cele din urmă Ștefănescu o va vedea, încearcă din nou să se semnaleze): *Bună ziua.*

ȘTEFĂNESCU (fără să ridice privirea și continuând să lucreze): *Da.*

FATA BLONDĂ: *Numele meu este Gaby Brăulescu.*

ȘTEFĂNESCU (același joc): *Da.*

GABY (decisă [...]): *Domnule secretar!*

ȘTEFĂNESCU: *Da.*

GABY: *Da, da, dar dacă nu vă uitați la mine, eu nu pot să vorbesc.*

ȘTEFĂNESCU: *Despre ce e vorba (ridică capul și în sfârșit o privește), domnișoară?*

GABY: *Despre asta. (Îi întinde ziarul, arătându-i în același timp un articol de pe ultima pagină.)*

ȘTEFĂNESCU (citind): *„Cronica dramatică. Teatrul de vară. **la-o mai încet**, revistă în două acte și un prolog.”*

GABY: *Am jucat și eu în piesa asta.*

ȘTEFĂNESCU: *Aha! Artistă.*

GABY: *Artistă, dar ce folos. Nu spune o vorbă despre mine în toată cronica. Nici nu mă pomenește.*

ȘTEFĂNESCU: *Nu se poate!*

GABY: *De toate spune câte ceva. De toate. Numai de mine nu.*

ȘTEFĂNESCU: *Imposibil!*

GABY (aproape plângând): *Mă persecută. Totdeauna m-a persecutat. Și data trecută. Are ceva contra mea.*

ȘTEFĂNESCU: *Ți se pare dumitale.*

GABY: *Mi se pare? Citiți și dumneavoastră. (Parcurge cronica și citește, de ici, de colo, câte o frântură de frază:) „O apariție încântătoare, domnișoara Grigoriu ... Admirabilă, domnișoara Yvette Stancu ... Domnișoara Gigi Vasiliad a cântat tangoul **Ai să mă uiți** într-un ritm languros ... Domnișoarele Cilibiu, Ștefănescu și Walter, în notă ... Domnișoara Georgina Mălin e un element care promite.” Vedeți? Pe toate, pe toate. Numai pe mine nu. Să spună și despre mine ceva. Nu zic mare lucru, dar măcar că am fost bine, sau că sunt în notă, sau că promit. [...]*

GABY: *[...] Eu de asta am venit, domnule secretar. Să scrie și despre mine. Nu plec de aici până nu scrie.*

ȘTEFĂNESCU: *Ba de plecat o să pleci, că eu am de lucru.*

GABY (dezolare): *Carevasăzică n-am făcut nimic.*

ȘTEFĂNESCU: *Ba da. O să scrie și despre dumneata.*

GABY: *Când?*

ȘTEFĂNESCU: *Cu prima ocazie.*

GABY: *Mâine.*

ȘTEFĂNESCU: *Poate și mâine.*

GABY: *Și dacă tot scrie, să scrie și el două-trei rânduri mai mult. Nu-i cade mâna.*

ȘTEFĂNESCU: *Asta așa e.*

GABY: *Vă mulțumesc, domnule secretar. La revedere.*

(Mihail Sebastian, *Ultima oră*)

Scrie pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Numește câte un sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *pomenește* și *trecută*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulei în secvența *Vă mulțumesc, domnule secretar*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să folosești sensul conotativ al substantivului *pagină*. **2 puncte**

4. Precizează o temă a discuției dintre personajele din textul dat. **4 puncte**
5. Transcrie, din textul dat, două cuvinte/grupuri de cuvinte care sunt mărci ale adresării directe. **4 puncte**
6. Menționează o modalitate de caracterizare a personajului Gaby, exemplificând-o cu o secvență semnificativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul notațiilor autorului în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului dramatic. **4 puncte**
9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text:
ȘTEFĂNESCU: *Aha! Artistă.*
GABY: *Artistă, dar ce folos. Nu spune o vorbă despre mine în toată cronica. Nici nu mă pomenește.*
ȘTEFĂNESCU: *Nu se poate!*
GABY: *De toate spune câte ceva. De toate. Numai de mine nu.*
ȘTEFĂNESCU: *Imposibil!*
GABY (aproape plângând): *Mă persecută. Totdeauna m-a persecutat. Și data trecută. Are ceva contra mea.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul scriitorilor în societate*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

- să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**
- să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**
- să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *relația dintre două personaje* dintr-un roman interbelic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din romanul interbelic studiat;
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje;
- prezentarea a patru componente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului interbelic studiat, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, modalități de caracterizare a personajelor, registre stilistice, limbajul personajelor etc.);
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului interbelic studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2015

**Proba E. a)
Limba și literatura română**

Varianta 5

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- **Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.**
- **Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem. Nu se acordă fracțiuni de punct.**
- **Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total acordat pentru lucrare.**

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru numirea fiecărui sinonim neologic potrivit pentru sensul din text al cuvintelor indicate (de exemplu: *pomeniște* – menționează; *trecută* – anterioară) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului virgulei în secvența indicată (separă un substantiv în cazul vocativ de restul enunțului) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț în care se folosește sensul conotativ al cuvântului indicat **2 puncte**
4. precizarea unei teme a discuției dintre personajele din textul dat (de exemplu: cronica dramatică) **4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două cuvinte/grupuri de cuvinte din text care sunt mărci ale adresării directe (de exemplu: *Domnule secretar, Citiți*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. – menționarea unei modalități de caracterizare a personajului indicat **2 puncte**
– exemplificarea cu o secvență semnificativă din text a modalității de caracterizare menționate **2 puncte**
7. prezentarea rolului notațiilor autorului în textul dat: *prezentare adecvată și nuanțată* – 4 p.; *prezentare schematică* – 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului dramatic din textul dat (de exemplu: folosirea dialogului ca mod de expunere; prezența indicațiilor scenice) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea secvenței indicate: *comentare adecvată și nuanțată* – 3 p.; *comentare schematică, ezitantă* – 2 p.; *încercare de comentare* – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

– structura discursului de tip argumentativ:

- formularea ideilor în scris: *text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente* – 4 p.; *text parțial organizat, fără echilibru între componente* – 2 p. **4 puncte**
- utilizarea mijloacelor lingvistice specifice exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): *utilizare adecvată* – 4 p.; *utilizare parțial adecvată* – 2 p. **4 puncte**

– conținutul argumentării:

- formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
- câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăruia dintre cele două argumente adecvate ipotezei: *prezentare clară, nuanțată*: – 3 p.; *încercare de prezentare* – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăruia dintre cele două argumente enunțate: *dezvoltare clară, nuanțată* – 3 p.; *încercare de dezvoltare, schematism* – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
- formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre personajele alese din romanul interbelic studiat: *prezentare adecvată și nuanțată* – 2 p.; *prezentare schematică sau superficială* – 1 p. **2 x 2 p. = 4 puncte**
- evidențierea, prin două episoade/citate/secvențe comentate, a modului în care evoluează relația dintre cele două personaje **4 puncte**
- prezentarea evoluției relației dintre personaje: *prezentare adecvată și nuanțată* – 2 p.; *încercare de prezentare sau tendință de rezumare* – 1 p.
 - câte 1 punct pentru ilustrarea evoluției prin câte un episod/citat sau secvență comentată – 2 x 1 p. = 2 p.;
- câte 1 punct pentru prezentarea fiecăruia dintre cele patru elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului interbelic studiat, semnificative pentru analiza relației dintre cele două personaje **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care o idee sau tema romanului interbelic studiat se reflectă în evoluția relației dintre cele două personaje: *susținere adecvată și nuanțată* – 4 p.; *încercare de susținere sau schematism* – 2 p.; *simplă formulare a opiniei* – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- *text clar, organizat, coerent, cu echilibru între componente, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică* – 3 p.
 - *text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică* – 2 p.
 - *text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta* – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- *relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante* – 3 p.
 - *relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante* – 2 p.
 - *relație nerelevantă între idee și argument, schematism* – 1 p.
- utilizarea limbii literare (*stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată* – 2 p.; *vocabular restrâns, monoton* – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori: 2 p.; 2 erori: 1 p.; 3 sau mai multe erori: 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.